

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXIV (68) • ŠTEV. (Nº) 43

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 29 de octubre - 29. oktobra 2015

NA NAS JE

ALEŠ PRIMC

Po odločitvi Ustavnega sodišča je še bolj jasno, da tisti, ki se zavzemajo ukinitve zakonske zveze žene in moža, nimajo pravnih argumentov. Imajo zgolj interese.

Zakonska zveza je utemeljena na predpostavki zvestobe. Zakonske zveze nima smisla sklepati, če ni volje, pripravljenosti in obljube, da bi bila trajna. Seveda to pogosto ne uspe. Pridejo nepremostljive težave. Pa vendar hrepeneje po dopolnjujoči zvesti ljubezni ostaja. Na nek način zakonska zveza žene in moža temelji na odpovedi svobodi, kot jo precej splošno razumemo. Npr. zame to pomeni, da sem se odpovedal vsem ženskam tega sveta, razen eni. Pravzaprav bi lahko na zakonsko zvezo v tem smislu gledali, kot na najhujšo ječo samico! A pomembna je kakovost, ne količina. Kakovost odnosa med žensko in moškim širi prostor svobode preko obzorij, ki jih ponuja količina. Ali kot je podobno, a veliko lepše povedal papež Frančišek: »Zvestoba obljubam je zares mojstrovina človeštva!«

Drugi temelj zakonske zveze je narava. Ljudje smo dveh spolov, razen za aktiviste ideologije, ki hočejo uničiti zakonsko zvezo žene in moža ter nas in naše otroke prepričujejo, da si mora spol vsak sam izbrati. En moški in ena ženska skupaj tvorita celoto človeka. Najbolj intimna združitev te najmanjše celote človeka je edina in nujno potrebna za naravno spočetje novega človeškega življenja. Tako ni samo pri človeku, ampak pri veliki večini živega sveta. Tiste civilizacije, ki to razumejo, preživijo in uspevajo, druge pač ne. Bruto domača proizvodnja, gospodarska rast in tehnološka naprednost so sorazmerno nepomembne stvari, če nekaj generacij neke civilizacije pozabi na te stvari. Ali še huje, če to namerno uničujejo.

Jaz bi rad bil del civilizacije, ki hoče preživeti. Pomemben odgovor na to bomo verjetno dali in dobili na eno od decembrskih nedelj. Ali bomo spoštovali najmanjšo celoto človeka? Ali jo bomo postavili v središče naših življenj in se je veselili? Od tega je odvisno marsikaj. Npr. naša sreča in sreča naših otrok. Naša svoboda. Pa tudi, ali se bo v teh krajih čez nekaj desetletij še govorilo slovensko. Begunci niso nič krivi. Narod z 1,5 otroka na žensko tudi teoretično ne more preživeti. Posebej, če bi rad imel tak standard, kot ga hočemo imeti mi. Prisluhnimo nadškofu Zoretu. Begunci so velika priložnost, da se vprašamo, kaj bi radi, kdo smo in kako naprej. Račune za pretekle napake sedaj drago plačujemo. Ali ne bi bil čas, da bi se iz te drage šole nekaj naučili?

(Časnik.si)

Družinski referendum bo

Po skoraj sedmih mesecih od vložitve ustavne pritožbe zoper sklep Državnega zbora o nedopustnosti referendumov je Ustavno sodišče sporočilo svojo odločitev, da dopušča referendum o noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. V Koaliciji Za otroke gre, kjer so vložili ustavno pritožbo, so nad odločitvijo zelo zadovoljni in se že pripravljajo na nadaljnje postopke za razpis referendumov. Ob tem ocenjujejo, da je sodišče odločilo v prid ljudi in ne elite.

Ustavno sodišče je v postopku za odločitev v sporu o dopustnosti referendumov, začetem z zahtevo predlagateljev referendumov Metke Zevnik in Aleša Primca odločilo, da se razveljavi sklep državnega zbora o zavrnitvi razpisa zakonodajnega referendumov o zakonski noveli. Odločbo je sprejelo s petimi glasovi proti štirim.

Spomnimo, da je Državni zbor (DZ) 3. marca sprejel novelo zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ukinja zakonsko zvezo kot zvezo med možem in ženo ter jo opredeljuje kot zvezo dveh oseb. A novela ni začela veljati, prav zaradi začetka postopka za razpis referendumov s strani Koalicije Za otroke gre. Ta je v prvih dneh zbiranja podpisov, dokler tega ni prekinil DZ, za razpis referendumov zbrala že več kot 48.000 podpisov državljanov in državljanovk.

Po besedah Zevnikove so odločitve Ustavnega sodišča zelo veseli, saj je to dovolilo referendum »in se tako postavilo na stran ljudi, ne pa na stran tistih poslancev, ki so tako na hitro in na silo sprejeli zakon«. Po mnenju Koalicije je nujno, da se o zakonski zvezi, ki velja zdaj, opredelijo ljudje sami na referendumu.

»Mi smo že vseskozi trdili, da nikoli ni bila opredeljena neustavnost zakona o zakonski zvezi. Namreč, nek zakon, ki naj bi kršil človekove pravice, bi moral izkazati, da je protustaven,« je dodala Zevnikova. To so po njenih besedah zatrjevali tudi v ustavnem sporu.

Po oceni Nove Slovenije (NSi) je bila odločitev pričakovana. Z referendumom bomo imeli po njihovem »državljanke in državljanji možnost, da izrazimo svoje nestrinjanje z odločitvijo državnega zbora, ki je sprejel zakon brez sodelovanja javnosti in po skrajšanem postopku«. Ob tem so ljudi pozvali, da se referendumu udeležijo. »Zakonska zveza med možem in ženo je zveza, ki omogoča rojevanje otrok in ustvarjanje družine,« so še zapisali v NSi.

Koalicija je takoj, ko je predsednik DZ Milan Brglez določil datum nadaljevanja zbiranja podpisov za razpis referendumov, pozval vse, ki želijo ohraniti vrednoto družine in zavarovati otroke, pa tudi priznati pravice starih staršev in širše družine, naj oddajo overovljene podpise na upravnih enotah.

Kriza brez konca

Številke so neizprosne. Do 6. ure torka 27. oktobra je v Slovenijo po uradnih podatkih skupaj vstopilo 83.608 beguncev in migrantov. Problem je jasno nakazal predsednik vlade Miro Cerar, ki je za ameriško televizijo CNN izjavil: »To je tako, kot da bi v ZDA v enem dnevu prišlo dva milijona beguncev.«

Zunanji minister Karl Erjavec je pred koalicijskim vrhom dejal, da bi se Slovenija lahko odločila tudi za postavitev žičnate varovalne ograje na južni meji, če dogovori z mini vrha EU-Balkan ne bodo spoštovani. Ponovil je besede izpred nekaj dni, da ne bi šlo za ograjo, kot jo ima Madžarska, torej na celotni meji, ampak bi služila za popisovanje beguncev in migrantov na vstopnih točkah ter preprečitev njihove razpršitve po Sloveniji.

Ključno bo torej spoštovanje dogovorov z bruseljskega mini vrha, Erjavec pa po dveh dneh še ne more oceniti, ali Hrvaška dogovore o organiziranem prevozu beguncev in migrantov spoštuje. To bo jasno v naslednjih dneh. Erjavec je zagotovil, da je Slovenija v primeru nespoštovanja dogovorov pripravljena na vse scenarije, za zdaj pa ocenjuje, da razglasitev izrednega stanja ni potrebna.

Vendar je stanje kritično. Ministrice za notranje zadeve Vesno Györkös Žnidar je avstrijska kolegica Johanna Mikl-Leitner že prejšnji teden obvestila, da Avstrija ne more več sprejemati neomejenega števila migrantov, saj se soočajo z velikimi težavami pri zagotavljanju ustrezne namestitve in oskrbe.

»Obstajajo tveganja glede nadaljnega obvladovanja begunskega vala, saj bi Hrvaška želela čez mejo pošiljati več ljudi, Avstrija pa bi jih dnevno želela sprejemati manj. Slovenija se z

novimi operativnimi ukrepi pripravlja tudi na to,« je povedal državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefic.

Pojavljajo pa se dodatne težave. Že prejšnji teden so častnikarska poročila navajala, da je v Šentilju prišlo do ropov: »Po lastnem ogledu, je bencinska črpalka na pol izpraznjena, kakšno je stanje v trgovini črpalke pa bolje, da niste videli! Ni samo to, da so oropali za lastno uporabo. Nakradeno robo odnesejo iz trgovine in jo namerno razsujajo po tleh po vsej črpalki (čipsi, razna hrana...)«. Migranti so veliko škodo povzročili tudi v bližnjem lokalno Sorriso Caffè. Lastnica je povedala, da se jih je naenkrat v lokal, ki sicer meri 40 kvadratnih metrov, usulo več kot petdeset. Izkoristili so velik naval ljudi in iz hladilnika vzeli veliko pijače, ne da bi jo plačali. Hkrati so povzročili tudi veliko škodo na oknih in v toaletnih prostorih. Ocenjujejo, da je škoda med 2000 in 3000 evri.

Prejšnji teden je zavrela kri tudi v sprejemnem centru Brežice, kjer so migranti zaradi nezadovoljstva zažgali šotore. Pritisnili so tudi ob

ograje, ki omejujejo prostor šotorišča. 27 šotorov je popolnoma uničenih, 19 jih je še vedno uporabnih.

Prav tako je v namestitvenem centru v Šentilju okoli 1.000 migrantov ponovno prebilo policijski kordon in izsililo pot do meje z Avstrijo. Nastanitveni center Šentilj je poln, dodatni migranti pa nenehno prihajajo. Dejansko nihče ne ve, kako se bo begunski problem končno rešil. Svetovne velesila pa si ob tem umivajo roke. Ime Slovenije pa se je ponovno pojavilo v svetovnem časopisu.

Eno uro bliže

V soboto so v Sloveniji lahko spali malo dlje. Ob 3. uri so namreč kazalce prestavili za eno uro nazaj. S tem so prešli na zimski čas, ki je tudi usklajen s Soncem. V Sloveniji, kjer uro predstavljajo skladno s posebno direktivo Evropske unije, bodo na poletni čas znova prešli zadnjo nedeljo v marcu prihodnje leto. Tako smo sedaj eno uro »bliže« Sloveniji. Časovna razlika se je skrčila na štiri ure.

Poletni čas, ki se vsako leto konča z zadnjo oktobrsko nedeljo, je bil uveden z namenom boljšega izkoriščanja dnevne svetlobe. Zagovorniki premikanja urnih kazalcev opozarjajo na prihranek energije, prav tako naj bi to koristilo dejavnostim, ki so odvisne od sončne svetlobe po delovnem času, na primer športnim in trgovskim. Nasprotniki menijo, da premikanje kazalcev negativno vpliva na biološko uro ljudi ter slabša njihovo razpoloženje in zdravje. Prav tako raziskave niso enotne o dejanski koristnosti premikanja kazalcev pri energetske varčnosti.

Dobrodošla!

Na veleposlaništvu Republike Slovenije v Buenos Airesu je nastopila svojo funkcijo nova veleposlanica, **gospa Jadranka Šturm Kocjan**.

Gospa Kocjan je bila rojena v Postojni, študirala v Kopru in zaključila študij pedagogike in psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po kratkem delovanju na pedagoškem področju se je zaposlila na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije. Opravljala je razne funkcije na samem ministrstvu in na raznih diplomatskih predstavništvi. Od decembra

2003 do decembra 2004 je bila direktorica Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Bila je tudi odpravnica poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije v Beogradu in od septembra 2011 do sedaj veleposlanica Republike Slovenije v Romuniji.

Na novem mestu ji želimo obilo uspehov in tudi plodnega sodelovanja z našo skupnostjo!

Poskus odgovora na »Vprašanje brez odgovora«

V Svobodni Sloveniji št. 40, z dne 8. oktobra 2015, je dr. Marko Kremžar objavil članek z naslovom: Vprašanje brez odgovora: »Kako je mogoče, da se verska skupnost, ki je v bližnji preteklosti doživljala leta krvavega in desetletja nekrvavega pregnanja, in v kateri je nepregledna vrsta mož in žena, deklet, fantov in otrok, laikov, redovnikov in duhovnikov bila mučena, izgubila življenje ali svobodo zaradi zvestobe Bogu in Cerkvi, svojih številnih mučencev ne spominja s hvaležnostjo, jih javno ne časti in se jim ne priporoča?« Potem pa pravi, da »išče nekoga, ... ki bi našel nanj pravi odgovor.«

V vprašanju avtor omenja »leta krvavega in desetletja nekrvavega pregnanja ... zaradi zvestobe Bogu in Cerkvi«. Ta zgoščena trditev vključuje poleg omenjenega, še teror, ki ga je partija vsa ta desetletja izvajala nad slovenskim narodom z zasledovanji, zapori, zasliševanji, z montiranimi sodnimi procesi brez možnosti zagovarjanja, z razlastitvami, s hišnimi preiskavami, s

poseganjem v zasebno življenje in posiljevanjem vesti, z ovaduštvom. Dosegla je vcepiti strah v ljudi, strah, ki je prišel v kosti. Poleg tega je pa še grobo potvarjala zgodovino s slavospevi borbi, ki je ni bilo, s sprenevanjem in prikrivanjem lastnih zločinov, z naprtanjem izmišljenih zločinov nasprotni strani, s stalno propagando polno laži in zavajanj, z vsiljevanjem ponižujočega kulta komunističnim veljakom ... in lahko bi naštevali še in še. Strli so v njih dostojanstvo svobodnega človeka. Taki pritiski in zavajanja puščajo posledice v človeku, ki jim je bil podvržen.

V tako nenormalnih razmerah se človek ne more razvijati normalno. Gospod Justin Stanovnik, alma mater Nove Slovenske Zaveze, je našel izraz za to travmo in s tem tudi možen odgovor na gornje vprašanje: Slovenska družba, ki je preživela to dobo totalitarizma in ki sedaj živi v postkomunističnem sistemu, kateri ohranja, razen fizičnega nasilja, precej omenjenih metod, ta družba je »od totalita-

rizma prizadeta«. Prizadetost pa pomeni omejitve zmoglosti, naj bodo to fizične ali duševne. Pogosta posledica je nesposobnost, da s svojo pametjo presojaš dogodke, pretekle in sedanje. Vzame ti tudi moč in voljo, da bi preverjal trditve, ki si jih poslušal vse življenje in jih sedaj nasprotni dokazi, ki prihajajo na dan, postavljajo na laž in jim jemljejo verodostojnost. Navadil si se, da ti drugi narekujejo kaj je prav in kaj ni, kaj smeš ali česa ne smeš. Morda se v začetku upiraš temu vsiljevanju, a s časom se na to privadiš in pod pritiskom javnega mnenja tudi nekritično sprejemaš. Če si pa vsekakor ohranil lastno presojo, a tvoje mnenje ni v skladu z večinskim in ni »politično korektno«, ga pa raje preveč ne izražaj in uveljavljal, da se ne izpostavljaš nespornazumom v svojem ožjem okolju, v širšem pa še celo kričnemu, večkrat za lase privlečenemu medijskemu pregnanju. Kar doletva tiste ljudi, ki si kaj takega upajo, so pa zaenkrat še v manjšini.

Franci Markež

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Nedeljski večer (pravzaprav ponedeljkovo jutro), je prinesel pravo presenečenje in ponovno dokazal, kar večkrat ponavljamo tudi v naših komentarjih: »Vse je mogoče v tej deželi«. Skušal bom, na čim bolj enostaven način, pokazati nastalo sliko.

»Sem dolgo upal in se bal ...« Ni nam treba posebej poudarjati, da si je večina volivcev želela spremembe. Računajo, da je okoli 60% prebivalstva nezadovoljnega s sedanjo vlado. A nasproti vladni monolitnosti se je opozicija kazala razprta, ni našla (ali ni hotela najti) skupnega nastopa. Primarne volitve meseca avgusta so pokazale, da je precejšnja razlika med prvim (guverner Scioli) in drugim (župan Buenos Airesa Macri). Svojevrsna argentinska ustava predvideva, da kandidat s 45% glasov avtomatično postane predsednik. Prav tako, če je presejal 40% in prekosil z več kot 10% drugo uvrščenega. Scioli je bil na primarnih volitvah (38,5%) blizu usodne številke, čeprav ni dosegel potrebne razlike. Ustanove javnega mnenja so bile enotne, da vladna fronta ne bo presešla 45%. Nihče pa si ni upal trditi, da ne bi prekoračil 40%. In ker je Macri zadnje čase nekoliko nazadoval, je bil strah upravičen. Zadnje dni je sicer mestni župan ponovno napredoval, a nihče ni ugotovil koliko. Drugo ključno vprašanje pa je bila usoda province Buenos Aires. Macrijeva kandidatinja María Eugenia Vidal je bila sicer prva na primarnih volitvah. A če smo sešteli glasove obeh vladnih kandidatov, kjer je zmagal šef kabineta Anibal Fernández, je bila razlika precejšnja. Nedelja je bila torej napeta. Večer neznosen, ker (baje po ukazu gospe predsednice) šest ur po zaključku volitev, še ni bilo nobene uradne številke. Po zakonu pa se ne sme objavljati »privatnih« izidov. Vendar so v strankarskih bunkerjih že razglašali zmage tega ali onega. Slika položaja je počasi vdiral v javnost in končno so jo potrdile tudi uradne številke.

Kaj se je zgodilo. Prijatelj je še v soboto zvečer vzdihoval za »majhnim čudežem«, ker sicer ni videl možnosti proti vladni ofenzivi. Lahko bi rekli, da se je zgodil velik čudež. Končni rezultat je Scioliju določil 36,86%, Macriju pa komaj dva procenta in pol manj: 34,33%. Če računamo, da je Massa prejel 21,43%, da je bolj pripravljen na pogajanja z Macrijem, in da

večina njegovih volivcev teži k opoziciji, je dovolj razlogov za upanje, da se kirchnerizmu bliža konec. A to je bil le prvi del »čudeža«. Drugi, še večji, je bila zmaga Eugenie Vidal v provinci Buenos Aires. Ko se je (kot podžupanja mesta Buenos Aires) pojavila na političnem odru province, so se mnogi posmehljivo spogledovali. Ona pa se je vrgla v delo, hodila dejansko od mesta do mesta in od hiše do hiše. V dobi poplave po primarnih volitvah bila ves čas med ljudmi. Že primarne volitve so pokazale njeno neverjetno priljubljenost. Toliko bolj sedanje. Priznajmo pa, da se ji je sreča nasmehnila še z drugega konca. Okoristila se je s krutim notranjim spopadom v vladni fronti. Po primarnih volitvah je velik del tistih, ki so volili Domingueza, sklenil, da Fernandez ne bodo volili. Isto stališče so zavzeli tudi nekateri mogočni predmestni župani, ki jim je bil lastni kandidat prej sovražnik kot prijatelj. To je povzročilo množično »rezanje« volilnih listin. Le tako si moremo razlagati tistega pol milijona glasov, ki jih je Vidal prejela v provinci, Macri pa ne. Končno je deklica požela 39,49%, Fernández pa 35,18%. Tako je »Heidi« postala prva ženska v zgodovini, ki bo zasedla prestol guvernerja province Buenos Aires, in po 28 letih prva, ki ne izhaja iz peronistične stranke.

Usoden dan. Nedelja je bila res nekaj izrednega. Tudi na provincijski ravni je bilo nekaj novosti. V Jujuyu je zmagal radikal Morales na čelu vse opozicijske povezave, predvsem Massizma. V La Pampi je zmagal peronizem, a tisti del, ki se je pred kratkim sprl z vlado. Tudi v La Rioji je vladna stranka izgubila oblast. Še bolj zanimivo je bilo v nekaterih veleobčinah buenosaireskega predmestja. Quilmes, Lanús in Tres de Febrero, nekdanji stebri kirchnerizma, so prešli v roke Macrijeve povezave Cambiemos. Poseben primer pa je Morón: že tri obdobja ga je vodil Sabbatella, ki je s prvotno samostojnega političnega položaja presedlal v skrajni kirchnerizem. Sedaj je za župana kandidiral njegov brat, a ga je premagal Ramiro Tagliferro, mož nove guvernerke Eugenie Vidal. Temu dodajmo še, da je Cambiemos zmagal tudi v glavnih mestih province: La Plata, Bahía Blanca, Mar del Plata ... Argentinski politični zemljevid se spreminja.

Umril je France Bučar

V Ljubljani je v 93. letu starosti umrl predsednik prve demokratično izvoljene slovenske skupščine France Bučar. Bil je eden od očetov slovenske ustave in med najvidnejšimi osebnostmi slovenske osamosvojitve. V državnem zboru bodo obudili spomin nanj z žalno sejo, ki je bila pretekli v petek, 23. oktobra.

France Bučar je bil rojen 2. februarja 1923 v Bohinjski Bistrici. Obiskoval je škofijsko klasično gimnazijo v Šentvidu. Pred koncem gimnazije so ga Italijani odpeljali v taborišče Gonars. Po rešitvi iz ujetništva se je pridružil partizanom. Po vojni je nekaj časa deloval vodstvenih in upravnih organih nove oblasti, zatem pa se posvetil študiju. Leta 1956 je doktoriral na pravni fakulteti in tam ostal kot profesor za javno upravo; posvečal se je tudi gospodarskim vprašanjem. Napisal je več knjig s tega področja; v tem času je bil med drugim reden sodelavec Mohorjeve družbe. V 1970. letih je razburil oblast s kritičnimi članki, zato je izgubil službo na univerzi in postal oporečnik. V začetku osemdesetih let se je pridružil pobudnikom Nove revije in v 57. številki skupaj z drugimi objavil prispevek za slovenski nacionalni program. Kot je sam povedal, je bil to »intoritus za novo državo. Takrat nihče ni mogel niti pomisliti na to, da bi nastopil z zahtevo, naj gremo iz Jugoslavije ven. Mi smo to takrat skušali prikazati, kot nekakšno analizo razmer.«

Leta 1987 je sklopu Društva slovenskih pisateljev dal pobudo za ustanovitev nekakšne ustavne komisije. Konec tega leta ga je ob litostrojski stavki France Tomšič povabil, da bi prevzel vodenje Slovenske socialdemokratske (zveze)

stranke, a je povabilo zavrnil. 20 januarja 1988 je kot prvi slovenski politik spregovoril v Evropskem parlamentu v Strasbourgu. »Jaz sem temeljito analiziral samo bistvo tega sistema in komunizma in tako naprej. In sem tam dokazal, da ta sistem enostavno ne more obstati.« Bil je med vodilnimi pri Zboru za ustavo, ki je oblikoval besedilo majniške deklaracije in dal pobudo za spremembo slovenske ustave; naj tej osnovi so pozneje sprejeli dopolnila k slovenski ustavi, ki so omogočila prave večstrankarske volitve. Bil je med pobudniki Demosa in o tem povedal: »Mi smo bili soočeni, vse stranke, s fronto oblasti. Ne bomo sicer oblasti prevzeli, bomo pa močna opozicija. Potem pa je nastopil Oman in povedal: 'Mi gremo na volitve da zmagamo!' To je bilo v bistvu streznjenje.«

Že pred volitvami so pod njegovim vodstvom pripravili osnutek nove slovenske ustave. Po prvih večstrankarskih volitvah, na katerih je zmagal Demos, je bil na ustanovni seji skupščine izvoljen za predsednika. Ta je pod njegovim vodstvom sprejela deklaracijo o suverenosti Slovenije in zakon o plebiscitu. Ob razglasitvi rezultatov plebiscita je France Bučar dejal: »Ta glasovalni izid mi omogoča, dana temelju desetega člena tega zakona ... slovesno razglasim, da se je slovenski narod na temelju trajne in neodtujljive pravice do samoodločbe odločil, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država.« Predsednik skupščine je bil tudi med osamosvojitveno vojno in vse do leta 1992. Takrat je bil izvoljen tudi v prvi državni zbor. Leta 1996 se je upokojil, a je ostal aktiven v političnem življenju. Dolga leta je bil tudi predsednik Slovenskega panevropskega gibanja.

Evropski poslanec in predsednik osamosvojitvene vlade Lojze Peterle je ob smrti staroste slovenske politike poudaril da je France Bučar pomembno sooblikoval slovensko pot v demokracijo in samostojno državnost.

Po štiridesetih letih

Škofjeloško obvoznico so načrtovali skoraj 40 let. Sedanja trasa je bila potrjena leta 1991, priprava lokacijskega načrta pa je stekla sedem let kasneje. Pripravljalna dela, izgradnja križišča s priključkom obvoznice na Ljubljansko cesto in krožnega križišča v Zmincu so se začela leta 2007. Odprtje pa je bilo preteklega 20. oktobra. Do sedaj je promet - tudi težki promet - v Poljansko dolino tekkel po ozkem Spodnjem trgu -Lontrgu, kar je povzročalo zastoje in težave.

Obvoznica je dolga 3932 metrov, najzahtevnejša pa je bila gradnja predora v dolžini 712 metrov in 492 metrov dolgega ubežnega rova. Na obvoznici je tudi sedem mostov, šest križišč, po dva podvoza in podhoda, regulacija vodotoka v dolžini 488 metrov in izvedba protihrupnih ukrepov v dolžini 1157 metrov.

Investicija v poljansko obvoznico je bila skupaj s projektiranjem in odkupi zemljišč ocenjena na 51,8 milijonov evrov, od tega je bila vrednost same gradnje

38 milijonov evrov. 35 milijonov evrov je sofinancirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Ni le brezvestno grabljenje bogastva, pa naj bo skrito ali izzivalno, izraz boleznega pohlepa. Podobno zasvojeni so ljudje, ki pravijo, da jim ni mar imetje, a si z izgovorom, da bodo vsem enaki, prisvajajo oblast totalno.

MK

NAŠ DOM SAN JUSTO

Slovenske korenine nas drže!

Druga nedelja v oktobru se bliža. Le kaj bo? Po navadi je obletnica ...; a še drži? Niso Domovi preveč obremenjeni z dejavnostmi? Bodo lahko sanhuščani sestavili program in ga lepo izvedli tudi tokrat?

V nedeljo, 11. oktobra sem lahko ugotovila, da to še drži. Naš dom San Justo je sprejel goste in prijatelje v svojo hišo in jim podaril čudovite ure, čeprav

vremensko niso bile najbolj naklonjene. Slavili so 59-letnico obstoja s polno paro. Pričeli so s sveto mašo v zgornji dvorani Doma. Na odru je bil primeren oltar z vsalim Kristusom na ozadju. Mašo je daroval msgr. dr. Jure Rode in med daritvijo je Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, dvignil svečanost s petjem.

Gostje, člani in prijatelji vseh starosti so se v lepem številu udeležili prvega dela praznovanja. Po končani maši pa so zasedali prostore na dvorišču, kjer so bile pripravljene mize za kosilo. Kmalu se je zaslišala po zvočnikih dobrodošlica. Po petju himen je sledil pozdrav predsednika Doma, Marjana Grilja. Še preden so mladi strežniki pričeli z delom, so prisotnim sporočili dve lepi novički: Janez Kržišnik je bil potrjen na občnem zboru, kot boter Našega doma in je to mesto tudi sprejel; Andrej Selan je postal častni član Doma, kot priznanje njegovemu delu v skupnosti, še posebno s petjem in pri mladini.

Pesem domača, še rada zveni v naših ušesih. Tokrat so se gostje iz Slovenije na kratko predstavili z nekaj komadi in prejeli priznanje gostov.

Kosilo, pravijo, je bilo odlično. »Kot po navadi!« saj mi Slovenci imamo take in drugačne navade, pri katerih se opaža del nas, naše identitete kot skupnost in na katere smo ponosni. Te navade izhajajo iz Slovenije, prilagajajo se v Argentini in so še vedno trdne in oporne. Otroci, vnuki tistih, ki so zapustili rodno domačijo, se zavedamo lastnih korenin, poznamo del družinske in skupne zgodovine. V zelo bogati razstavi pod imenom »Naše korenine«, so lahko vsi obiskovalci brali in si osvežili spomin o mnogih izkušnjah sanhuških družin, od takrat, ko so zapustili dom, do današnjih dni. Priimki so najprej izstopali, nato pa slike in besedila, ki so dopolnili skoraj neprecenljivo razstavo.

Kot že nekaj let, se podelijo priznanja osebam, ki so vlagali veliko časa v prid Našemu domu. Letos so prejeli zaslužno zahvalo: Stane Mustar, Olga Bevčar Radoš, Marija Zupanc Urbančič in Franci Štrubelj. Njihovo delo se je odvijalo v različnih področjih, a brez dobre volje, požrtvovalnosti in garanja bi bilo gotovo vse težje.

Kmalu se je pričel popoldanski program. Gostje in prijatelji so ponovno zasedli dvorano. Po pozdravu predsednika Doma in besedah slavnostnega govornika lic. Francija Markeža (objavljen na uvodnem mestu v št. 42 našega lista) se je pričel odrski prikaz v besedi, pesmi in plesu, pod naslovom »Slovenske korenine nas drže!«.

Naj opišem na kratko nekatere poteze programa, ki je bil zelo bogat, ne samo v številu nastopajočih, temveč tudi v sporočilu.

Slovenska lipa je raztezala veje in pod njeno krošnjo se je zbirala družina, kmetje, ... Sivo nebo je potemnilo listje in cvetje, »kot sanje je moril kruti ta čas«. Ko so šli v svet so lipo vzeli s seboj, kot spomin na dom, na domači kraj in z njo so prenašali bogastvo besed matere in očeta. V novo zemljo so jo presadili in tako so se korenine znova močno zarasle v tla in črpale ljubezen do Boga, do družine in do domovine. Ponovno je lipa postala svetilnik, kažipot tu rojenim, pesem in beseda domača. Neurje je ni umorilo, saj je v njenih koreninah vedno bilo slovensko srce in se pretakala slovenska kri. Sedaj stoji mogočno deblo s slovenskimi koreninami in argentinskimi vejami, ki vsako leto cveti in da obilo sadu tistim, kateri se srečavajo pod njeno senco, jo gojijo in se je ne sramujejo: »Saj so korenine stari narodnjaki in mladike smo - mi vsi!«

Beseda se je pokazala v recitaciji solistov in skupin; petje z odra in ob odru je bilo na skrbi solistov in zborov: Otroški pevski zbor Balantičeve šole, Mešani pevski zbor San Justo ter moški zbor; plesne točke pa so izvajali: folklorna skupina Mladika, folklorna skupina odraslih Našega doma ter mladinska plesna skupina.

Tu je primerno mesto za besedo HVALA. Ta naj gre vsem skupaj in vsakemu posebej v obliki močnega objema za vse ure, dneve in tedne, ki ste jih vložili, da je 59. obletnica tako čudovito potekala. Rada bi povedala vsaj enkrat, vsem skupaj na glas - tistim, ki ste bili »povsod« in tisti, ki ste imeli »samo« eno nalogo - najlepša hvala!

Buren aplavz naj gre Danici Malovrh, Toniju Oblaku, Toniju Rovanu, Ivani Tekavec, Tatjani Modic Kržišnik, Klavdiju Selanu in Tonetu Oblaku. Prav tako pa močno zaploskamo tudi Andrejki Selan Vombergar, Kristini Skvarča Šenk, Veroniki Malovrh, Marku Štrublju, Mirjam Mehle Javoršek, Metki Markovič Marinčič in Ricardu Prosperu. Aplavz naj se nadaljuje za ostale nastopajoče, za tiste, ki ste pomagali pred, med in po predstavi ter prosim, ne pozabimo na kuhinjske vile in mojstre, ki spretno pričarajo vse potrebno za kosilo.

A gremo kar domov? Tradicija pozna dve besedi po predstavi. Ti sta: prosta zabava. Kaj vsebujeta? Glasbo, ples, sladke in slane dobrote, pogovor, in še marsikaj. To pot so poskrbeli za pravo zabavo gostje iz Slovenije: Skupina Ave, Teja Leskovšek, Robert Goter in Vinko Šimek. Spremljali so nas skozi ves dan in tik pred zaključkom nas razveselili s pesmimi in melodijami.

Zapomni si! Druga nedelja v oktobru ... Kam boš šel? Na 60-letnico Našega skupnega doma, saj »praznik poveže ljudi, se spletajo mreže ... globoko nam seže dotik tistih dni«.

Marta Petelin

SLOVESNOST V LJUBLJANI

Ob 80. obletnici evharističnega kongresa

V župnijski cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda za Bežigradom v Ljubljani so se preteklo nedeljo, 25. oktobra, slovesno spomnili 80. obletnice evharističnega kongresa, ki je bil leta 1935 na Plečnikovem stadionu v prestolnici. Kongres je sklical tedanji ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, da bi pred bližajočimi se svetovnimi viharji utrdil versko in narodno zavest slovenskih katoličanov.

Slavnost v cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda za Bežigradom

S kongresom so hoteli v svetem Rešnjem telesu predvsem počastiti Kristusa kot kralja sveta in javno izraziti vero vanj. To izraža tudi kongresna himna »Mogočno se dvigni nam spev iz srca«, ki jo je napisal p. Krizostom Sekovanič, uglasil pa Josip Čerin. Značilen je njen odpev: »Kristus, kraljuj! Kristus, zmaguj! V hostiji sveti nam gospoduj!«

Na kongres so se verniki v Sloveniji dobro pripravili. Že leta 1931 so bili ob 1500-letnici efeškega koncila po več dekanijah, okrožjih in romarskih krajih evharistični shodi ali kongresi, ki so se nadaljevali tudi v naslednjih letih. V Celju je bilo leta 1932 na kongresu kar dvajset tisoč vernikov, v Novem mestu pa deset tisoč.

Evharistični kongres je potekal med 28. in 30. junijem 1935. V Ljubljano, ki je tedaj s predmestji vred štela kakšnih 80.000 prebivalcev, se je z vseh koncev Jugoslavije, Amerike, Kanade, predvsem pa iz vseh slovenskih mest in vasi, z vlaki, vozovi in peš, zgrnilo blizu 150.000 ljudi, ki so tri dni molili, peli in se udeleževali procesij in zlasti se udeležili osrednje slavnosti na Plečnikovem stadionu.

Ob letošnji obletnici je sveto mašo daroval nadškof Stanislav Zore. V uvodu

v bogoslužje je bilo mogoče slišati, da nas ta obletnica spominja na čase, ko je bil slovenski narod neomajno zvest Katoški Cerkev. »Spomin na javno manifestacijo vere nas hkrati opozarja, da je tisoče mladih udeležencev stadionske slovesnosti zgolj deset let pozneje svojo vero in zvestobo Cerkev potrdilo s krvjo ali begom v tujino. Med njimi sta tudi zdaj blaženi Alojzij Grozde in organizator kongresa škof Gregorij Rožman.«

Da se človek lahko samo čudi, kakšno vrenje, kakšno kipenje je takrat navdajalo ne le Ljubljančane, ne le Slovence, ampak ljudi širše javnosti, je v pridigi poudaril nadškof Zore. »Kako so se zgrinjali, da bi počastili Boga, ga slavili in hkrati potrdili svojo vero vanj ter pozivili svojo pripadnost Njegovi Cerkev.«

Čeprav je pred 80. leti po nadškofovih besedah marsikdo na obzorju že lahko slutil hude čase, so ljudje na takratnem evharističnem kongresu izpovedali vse svoje veselje. »V molitvi in pesmi, v pobožnosti in spokornosti so povedali, da so Kristusovi in želijo ostati Kristusovi.« Nadškof Zore ugotavlja, da tudi danes

Plečnikov stadion med potekom kongresa

doživljamo zahtevne čase, da nas okoliščine večkrat navdajo s skrbjo, a dodaja, da se ne smemo vdati malodušju, verjeti moramo v življenje.

Po besedah nadškofa Zoreta je prav, da se velikega dogodka za slovensko krajevno Cerkev iz leta 1935 spominjamo s hvaležnostjo. »Ljudje potrebujemo množične dogodke, velike shode, da začutimo globino in moč vere,« meni nadškof Zore. A še bolj se mu zdi pomembno, da Božjo navzočnost čutimo vsak dan. »Samo tisti, ki v vsakdanu živi iz Boga in z Bogom, lahko živi zdajšnji trenutek v odprtosti za prihodnost.«

Potekla je sinoda o družini

Preteklo nedeljo se je zaključila sinoda o družini, ki je potekala v Rimu. Sklepno poročilo, za katerega je papež Frančišek določil, da se javno objavi, obsega 94 členov, o katerih so sinodalni očetje glasovali v soboto popoldne. Vsi člani so dobili večino glasov. Omenjeno poročilo družino označi kot luč v temnem svetu, vendar pa dokument obravnava tudi težave, s katerimi se družina danes sooča ter hkrati izpostavi njeno izjemno sposobnost, da se nanje odzove.

Člani, ki so dobili najmanj glasov, zadevajo težke okoliščine ter pastoralni pristop do ranjenih družin in do družin, ki ne živijo v skladu s cerkveno disciplino. »Med temi so izven zakonske skupnosti, civilno sklenjeni zakoni, ločeni v novih zvezah ter iskanje pastoralnega načina, kako bi se jim približali. Vendar pa je bila tudi pri teh členih dosežena dvotretjinska večina«, je povedal tiskovni predstavnik Svetega sedeža p. Federico Lombardi.

Po njegovih besedah gre za dokument, ki je za razliko od delovnega gradiva bolj sprejemajoč in usmerjen na pozitivno. Po njegovih besedah je namreč sklepni sinodalni dokument izjemno bogat, dobro uravnotežen in organiziran. P. Lombardi pa je spomnil tudi na papeževo pismo *motu proprio* o poenostavitvi postopkov za ugotavljanje ničnosti zakonske zveze. Omenjeno pismo je namreč dal pomemben prispevek sinodi.

V sklepnem poročilu sinodalni očetje znova poudarijo nauk o neločljivosti zakramentalno sklenjene zakonske zveze, ki pa ni breme, ampak Božji dar, resnica utemeljena na Kristusu in na njegovi povezanosti s Cerkvijo. Hkrati pa poudarjajo, da sta resnica in usmiljenje usmerjeni h Kristusu. Iz tega izhaja povabilo, da bi ranjene družine najprej sprejeli. Dokument sicer ne govori izrecno o zakramentu evharistije za ločene v novih civilnih zvezah, poudarja pa, da takšni pari niso izobčeni iz Cerkev in pastirje poziva k razločevanju analize zapletenih družinskih okoliščin. Omenjeno razločevanje naj bi potekalo po nauku Cerkev, hkrati pa ne bi smeli nikomur odtegniti Božjega usmiljenja. Kar se tiče izven zakonskih skupnosti dokument poudarja, da je treba najti načine za pot njihovega spreobrnjenja do tiste

polnosti, ki jo bodo v luči evangelija dosegli v zakonski zvezi in družini.

Nadalje sklepni sinodalni dokument poudarja, da ljudi z istospolnimi nagnjenji sicer ne smemo diskriminirati, vendar pa Cerkev odločno nasprotuje homoseksualnim zvezam.

Posebni člani so namenjeni tudi migrantom, beguncem in preganjanim, katerih družine so zaradi teh okoliščin razdeljene in lahko postanejo žrtve trgovine z ljudmi. Vse ljudi zato pozivajo k sprejetosti in odprtosti do njih.

Med sencami sodobne družbe, ki se pogosto zgrinjajo nad družino, sinoda omenja politično verski fanatizem, ki je sovražen do krščanstva; naraščajoči individualizem, teorijo spola, konflikte, preganjanja, revščino, nezaposlenost, korupcijo, ekonomske pritiske, ki družino izključijo iz vzgoje in kulture, globalizacijo brezbriznosti, ki v središče družbe postavi denar in ne človeka, pornografijo in demografski upad.

Zato sklepni sinodalni dokument predlaga načine, kako utrditi pripravo na zakon, predvsem za mlade, ki se poroke pogosto bojijo. Zanje si želijo primerne vzgoje za čustvenost v luči kreposti čistosti in darovanja samega sebe. V tej luči so sinodalni očetje poudarili povezanost med spolnim in roditvenim dejanjem med zakoncema, katerega najbolj dragocen sad so otroci. V sebi namreč nosijo spomin in upanje tega dejanja ljubezni.

Sinodalni očetje razne ustanove nagovarjajo, naj spodbujajo družinske politike, katoličane, ki so dejavni v politiki, pa k varovanju družine in življenja. Družba, ki ju ne spoštuje, je namreč izgubila svojo odprtost za prihodnost. Sinoda znova izpostavi svetost življenja od spočetja do naravne smrti ter opozori pred grožnjami družini, med katerimi sta splav in evtanazija.

Sicer pa sklepni dokument tudi poudarja, da bi Cerkev morala uporabljati bolj pomenljiv jezik, da bi oznanjevanje evangelija družine zares odgovarjalo na najgloblja človeška hrepenenja. Ne gre torej le za predstavitev določil, ampak za oznanjevanje milosti, ki nam omogoči živeti v družini.

Pipistrel do mejnika

Ajdovsko podjetje Pipistrel je sklenilo največji posel v svoji skoraj tridesetletni zgodovini. Zmagalo je na natečaju indijskega ministrstva za obrambo za dobavo 194 šolskih letal letalskim silam, mornarici in nacionalni kadetski akademiji.

Na razpisu indijskega ministrstva za obrambo je sodelovalo 11 različnih proizvajalcev letal in letalskih zastopnikov. Izbran je bil Pipistrelov *Virus SW 80 Garud*. To dvosedežno letalo, izdelano iz sodobnih mešanih materialov, je bilo tehnično najprimernejše. »To je za nas res en velik mejnik, dokazilo, da delamo prav, da smo v 25 letih z načinom dela na dolgi rok prišli do tega, da smo uradni dobavitelj četrte največje vojaške sile na svetu,« je po podpisu pogodbe s pred-

stavniki indijske vojske povedal direktor in lastnik družbe Ivo Boscarol.

Pipistrel bo z dobavami začel čez osem mesecev na več kot 100 različnih lokacijah po vsej Indiji. Za tamkajšnjo vojsko bo vsak mesec izdelal šest oziroma sedem letal. Tako ima za prihodnji dve leti in pol razprodano polovico trenutnih zmogljivosti proizvodnje.

Da gre za veliko zmago, je prepričan član delegacije Evropskega parlamenta za Indijo Lojze Peterle. »Ne gre samo za čestitke Pipistrelu, čestitke gredo tudi Indiji, saj se je odločila za najbolj ekonomično letalo svoje kategorije, ki je izredno ekološko, večnamensko, ni primerno samo za šolanje, ampak tudi za posebne vojaške naloge in tudi šport. Računam, da se bo po tem poslu, po tem velikem uspehu in preboju, Pipistrelu odprlo še kakšno tržišče,« je izjavil.

Pipistrel se je moral pogodbeno zavezati, da bo po tretjem letu dobavil še dodatnih 100 letal, če bo naročnik to zahteval. Za prihodnjih deset let mora zagotoviti tudi vse rezervne dele in tehnično podporo. Pilote oziroma inštruktorje letenja v Indiji bo usposabljal Pipistrelovo partnersko slovensko podjetje Pipistrel Academy.

Pipistrelov Virus SW 80 Garud

www.mohorjeva.com

Mohorjeva
Celovec

V Slovenski hiši je naprodaj fotomonografija
Umik čez Ljubelj, leta 1945, fotografa Marjana Kocmurja.

Marjan Kocmur je na svoji begunski poti posnel kopico kvalitetnih fotografij, ko se je skupaj z okoli 17.000 Slovencev prek Gorenjske in Ljubelja umikal na Koroško v vetrinjsko taborišče.

Knjiga je za vsakega argentinskega Slovenca družinski dokument in spomin na starše in stare starše, ki so morali zaradi komunizma zapustiti domovino.

160 strani
trda vezava
€ 29,90
Mohorjeva Celovec

NOVICE IZ SLOVENIJE

USPEŠEN NASTOP DIJAKOV IZ KRŠKEGA

Dijaka tehnične gimnazije Krško sta z idejo letedečega filtra za čiščenje zraka prišla do zmage na 16. okoljski mediteranski olimpijadi v francoskem mestu Villefranche sur Mer. Zasnova letedečega filtra je produkt dijakov Tima Kolmana in Jana Simončiča, njuna ideja pa se je na olimpijado uvrstila preko projekta v izvedbi Zveze ekoloških gibanj Slovenije.

ODLIKOVAJNE DR. JANEZA BOGATAJA

Predsednik RS Borut Pahor je vročil red za zasluge priznanemu etnologu dr. Janezu Bogataju za prispevek k prepoznavnosti in visokemu vrednotenju slovenske etnografske dediščine.

MARIBORSKO LETALIŠČE SE PREBUJA

Novi direktor družbe Aerodrom Maribor Ladimir Brolih je za pomlad napovedal vzpostavitev nove redne linije z Düsseldorfom, ki bo vzpostavljena na pobudo turističnega gospodarstva v regiji. Še vedno pa obstajajo možnosti za dogovor z Adrio Airways o nadaljevanju povezave z Londonom v drugi polovici leta.

REŠIMO SLOVENSKE PRIDELKE

Po Sloveniji poteka prva akcija Rešimo slovenske pridelke, s katero želi Zveza brezposelnih Slovenije omogočiti kmetom, da na organiziran način in ceneje pridejo do kupcev za presežne pridelke, ki jih sicer ne morejo prodati. Po besedah predsednice zveze Radmile Mihelič bodo akcijo izvajali tedensko, vendar ne nujno po celi Sloveniji.

LETALA BREZ VOJAŠKIH PILOTOV

Ministrstvo za obrambo je na podlagi izvedenega javnega naročila s slovenskim podjetjem C-Astral podpisalo pogodbo za dobavo do štirih kompletov brezpilotnih letal razreda mini. Prvi komplet bodo dobavili predvidoma v začetku leta 2016. Skupna vrednost pogodbe je nekaj manj kot 1,3 milijona evrov.

PO SVETU

VOLITVE NA POLJSKEM

Na čelo poljske vlade bo po nedeljskih parlamentarnih volitvah sedla 52-letna Beate Szydło, ki jo je predsednik konservativne nacionalistične stranke Zakon in pravičnost Jarosław Kaczyński že vnaprej izbral za premierski stolček. Stranka Zakon in pravičnost je bila doslej v opoziciji, a očitno je volivce uspela prepričati, da sta dva mandata liberalno konservativne stranke Državlanska platforma povsem dovolj. Dosedanja premierka Ewa Kopacz je tako že priznala poraz.

KITAJSKE SKRBI

V Pekingu se je ta ponedeljek začel plenum kitajske komunistične partije. Razpravljajo o novem petletnem načrtu, s katerim se želi kitajsko vodstvo spopasti z upočasnjeno letno gospodarsko rastjo v državi. Ta je bila v tretjem četrtletju po uradnih podatkih 6,9 odstotka, kar je najmanj v zadnjih šestih letih. Kitajska sicer poskuša z vedno novimi ukrepi spodbuditi gospodarsko rast. Tako je centralna banka minuli petek je še razrahljala svojo denarno politiko - da bi poslovne banke spodbudili h kreditiranju in tako podjetjem omogočili nove investicije, je znižala obrestne mere.

SREČANJE V AZIJI?

Južna Koreja je Japonski predlagala srečanje voditeljev držav, in sicer bi se japonski premier Shinzo Abe in južnokorejska predsednica Park Geun-Hye sestala naslednji teden v Južni Koreji. Tokio na predlog še ni odgovoril. Srečanje bi pomenilo pomemben spraven korak na poti k izboljšanju odnosov po daljšem obdobju diplomatskih zamer in nezaupanja.

PREMIKI V SIRIJI

Bašar Al Asad je pripravljen dopustiti izvedbo predčasni predsedniških volitev v Siriji. A pred tem bo treba, tako poudarja, državo osvoboditi terorizma. Njegove besede je sporočil ruski poslanec Aleksander Juščenko, ki se je z njim srečal v Damasku. Kot je še dodal, je Al Asad pripravljen izvesti tudi parlamentarne volitve, na katerih bi sodelovale vse politične sile, ki želijo blaginjo v Siriji, prav tako je pripravljen na pogajanja o ustavnih reformah.

GROZNA PATRICIA

Orkan Patricia je v Mehiki uničil najmanj 3.500 hiš in povzročil poplave na več tisoč hektarjih pridelovalnih površin. Mrtvih ali ranjenih k sreči ni bilo. Patricia je bila

PISALI SMO PRED 50 LETI

RAZSTAVA V WASHINGTONU

Dne 17. oktobra je bila v Washingtonu odprta razstava slovenskih umetnikov, na kateri med drugim razstavljajo akad. kipar France Gorše, ga. Bara Remčeva ter gg. Miro Zupančič, Jože Voldan in Ivan Bukovec. Ob slovesni otvoritvi je bilo navzoče številno občinstvo ter več uglednih osebnosti. Med temi zlasti senator Frank Lausche z gospo soprogo. Vsi so z velikim zanimanjem in pozornostjo ogledovali razstavljene umetnine ter občudovali ustvarjalno silo slovenskih izseljenskih umetnikov.

SLOVENC V ARGENTINI

Občni zbor društva Zedinjena Slovenija. Letošnji občni zbor društva Zedinjena Slovenija je bil v nedeljo, dne 24. oktobra. Pred njim je imel g. dr. Alojzij Starc v Slovenski hiši sv. mašo za žive in mrtve društvene člane. Občni zbor je začel in vodil društveni predsednik g. Božo Fink. ...

Odprti grobovi. V samozaložbi je izšla v Buenos Airesu knjiga z naslovom »Odprti grobovi«. Kot njen avtor je naveden Franc Ižanec, kar je psevdonim moža, ki se že več let bavi z zbiranjem dokumentov iz dobe komunistične revolucije na Slovenskem. ... Knjiga spada nedvomno med najboljša protikomunistična dela v zdomstvu. Govori o »moriških orgijah komunistične stranke v času rdeče revolucije in ob koncu le-te«. ...

San Miguel. Naša slovenska skupnica v San Miguelu še vedno slovensko živi in diha, čeprav se le redkokdaj oglasimo. Že dalj časa vodi našo »faro« g. pater Alojzij Kukovica. Po srečnem naključju je dobil v oskrbovanje kapelo, v katero hodimo k sveti maši. Niti poznali nismo drug drugega! Sedaj pa poučuje v našem šolskem tečaju verouk. ... Ponovno smo se zbrali spet 12. oktobra na materinski proslavi, ki so jo priredili učenci šolskega tečaja v hiši gostoljubne Kogovškove družine, kjer tečaj gostuje že več let. ...

(*Svobodna Slovenija*, 28. oktobra 1965 - št. 43)

na morju do zdaj najmočnejši orkan, ki so ga kdajkoli zabeležili, a je oslabela, ko je dosegla kopno. Je pa s seboj prinesla obilne padavine, ki še lahko povzročajo nevšečnosti.

70 LET OZN

Združeni narodi so praznovali svoj 70. rojstni dan. 24. oktobra leta 1945 je namreč začela veljati ustanovna listina, v kateri so opredeljeni cilji in načela svetovne organizacije. Ob jubileju generalni sekretar Ban Ki Mun poudarja, da svetovnih problemov ne more rešiti le določena država. Zato je po njegovem OZN edina resnično univerzalna ustanova, ki lahko spodbudi globalne ukrepe za reševanje izzivov človeštva. Združene narode je med obiskom ZDA nagovoril tudi papež Frančišek. V času njene ustanovitve je imela OZN 51 držav članic. Danes jih je 193, pri čemer ima vsaka svoj glas v Generalni skupščini.

IZRAELCI IN PALESTINCI

Desetletja star spor med Izraelci in Palestinci se je znova zaostрил. V zadnjih treh tednih je zaradi tega umrlo že več deset ljudi. Na Dunaju so se sešli vodje diplomacij Evropske unije, ZDA, Rusije in predstavnik Združenih narodov. Strani so pozvali k zadržanosti in izogibanju provokacijam. V teh napetih trenutkih, ko na območju vlada nasilje, je zelo pomembno sporočilo mednarodne skupnosti, naj strani prislubneta potrebi po umiritvi in obvladovanju razmer ter obvladujeta retoriko, ki bi lahko zlahka razvnela ne le razmere na terenu, temveč v vsej regiji.

RESUMEN DE ESTA EDICION

CRISIS SIN FIN

Continúa la crisis migratoria en Eslovenia. Calculan que hasta la madrugada del pasado martes 27 de octubre pasaron las fronteras 83.608 refugiados. "Es como si a Estados Unidos entraran dos millones por día" declaró a la cadena estadounidense CNN el primer ministro Miro Cerar. Debido a que Croacia acelera el paso de los migrantes para que entren a Eslovenia y Austria frena el ingreso de los mismos a su territorio, Eslovenia se encuentra con un problema cada vez más grave. Los centros de tránsito no alcanzan para albergar a todos. Además se han registrado actos de pillaje y saqueo. En uno de los campamentos, el medio de protestas, han quemado varias tiendas de campaña. También hubo enfrentamientos entre grupos antagónicos. Nadie sabe a ciencia cierta cómo finalizará este fenómeno, mientras las potencias mundiales se lavan las manos. (Pág. 1)

NUEVA EMBAJADORA

El lunes pasado entregó las copias de sus cartas credenciales a las autoridades argentinas la nuestra nueva embajadora de Eslovenia en Buenos Aires, Jadranka Šturm Kocjan. Nacida en Koper, donde estudió, se graduó en psicología y pedagogía en la Universidad de Ljubljana. Tras breve paso por la docencia se incorporó al ministerio de Relaciones Exteriores de Eslovenia. Tuvo varios destinos, entre ellos como encargada de negocios en la embajada en Belgrado y, hasta el presente, como embajadora en Rumania. Le expresamos nuestra calurosa bienvenida y le deseamos muchos éxitos en su gestión al frente de la representación eslovena en nuestro país. (Pág. 1)

MURIO FRANCE BUČAR

El martes 20 de octubre falleció Dr. France Bučar, el presidente del primer parlamento esloveno y el autor clave de la Constitución eslovena. Fue él que tuvo el honor y la alegría de declarar Eslovenia como país independiente. Un gran jurista, académico, patriota, el padre de la democracia e independencia eslovena, un analítico innovador de nuestra sociedad, una personalidad extraordinaria. En su juventud se unió a los partisanos, pero luego tomó un camino más independiente. Colaboró en grupos críticos del régimen. Con la primavera eslovena se incorporó al DEMOS, alianza de partidos democráticos, con la cual colaboró como presidente de la Asamblea del Estado. Lojze Peterle, presidente del primer gobierno democrático, enfatizó la importancia de Bučar en la independencia eslovena. (Pág. 2)

ANIVERSARIO EN SAN JUSTO

La comunidad eslovena de Naš dom en San Justo festejó su 59 aniversario. Lo hizo el domingo 11 de octubre. El día comenzó con una misa en el salón del Centro. Luego su presidente Marjan Grilj dio la bienvenida. Un almuerzo de camaradería unió a todos los invitados. Ya en la tarde, saludos y discursos inauguraron el acto. Hubo cantos, recitados y bailes, ya tradicionales en este tipo de celebraciones. El hilo conductor fue la evocación del tilo, árbol esloveno por excelencia, que representa costumbres y valores de nuestro pueblo. Incorporado el escudo de Naš dom, recuerda la misión de conservar lo que nos transmitieron nuestros mayores. Se distinguió a personajes importantes en el desarrollo de la vida de esta comunidad. Finalmente no faltó la parte alegre del encuentro, amenizada por el grupo Ave y sus acompañantes, llegados de Eslovenia con sus alegres canciones. (Pág. 3)

PIPISTREL A LA INDIA

¿Se acuerdan de Matevž Lenarčič y del avión ultraliviano Pipistrel que, dando la vuelta al mundo en el 2012, sobrevoló Argentina y aterrizó en Buenos Aires, Mendoza y Calafate? Estos días la empresa logró un éxito resonante. Ganó el concurso internacional de las fuerzas armadas indias y va a fabricar 194 aviones de instrucción para formar los pilotos indios. Se trata del mayor contrato en la historia de la reconocida y varias veces premiada empresa de Ajdovščina. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Jorge Komar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **svobodna.ba@gmail.com**
Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Marta Petelin in Marko Vombergar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089de Lucía Bogataj
Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki
Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Ferreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OBVESTILA

SOBOTA, 31. oktobra:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

VI. Evropski večer v Carapachayu ob 20. uri.

NEDELJA, 1. novembra:

Vsi sveti.

PONEDELJEK, 2. novembra:

Verni rajni.

SOBOTA, 7. novembra:

Igra Inšpektor na obisku, ob 20. uri na Pristavi.

NEDELJA, 8. novembra:

Obletnica na Pristavi.

SOBOTA, 14. novembra:

Zaključna prireditev tečaja RMB ob 55. obletnici, v Slovenski hiši.

Poslovilni ples Rast-i XLIV v Našem domu.

NEDELJA, 15. novembra:

Obletnica v Hladnikovem domu.

ČETRTEK, 19. novembra:

ZSMZ San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16h. Govorila bo ga. Marta Škulj o potovanju v New York.

OSEBNE NOVICE

Krst

V Cerkvi Mater Admirabilis (in mestu Buenos Aires, je bil 17. oktobra krščen Ignacij Jože Grohar, sin Aleksandra in ge. Candelarie, roj. Michel Torino. Botrovala sta Cristina Michel Torino in Nikolaj Grohar. Krstil je p. Osvaldo Milano. Srečnim staršem naše čestitke!

Smrt

V Mendoza je umrl izseljenski duhovnik in dušni pastir gospod Jože Horn (89). Naj počiva v miru!

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena je gospa Julka Zupan darovala \$ 5.000.- Bog povrni!

Otroška počitniška kolonija 2016
v Córdoba

Od 1. januarja do 9. januarja 2016

Vodi: prof. Mirjam Mehle Javoršek
Cena za 1. otroka: \$ 4.900; za 2. otroka: \$ 3.900; za 3. otroka: \$ 2.500; za osmošolce: \$ 4.700-plačljivo v treh obrokih-
1. obrok zapade 15. oktobra
2. obrok zapade 15. novembra
3. obrok zapade 15. decembra
Prijave: Alenka Prijatelj, tel.: 3973-8490
e-mail: alenkasch@yahoo.com.ar

SLOVENCİ IN ŠPORT

OBESIL JE KLADIVO

Najboljši slovenski atlet v zgodovini Primož Kozmus je v Viteški dvorani gradu v Brežici tudi uradno sklenil svojo bogato športno pot. »Hvala, ker ste se odzvali mojemu povabilu. To je moj zadnji dogodek, konec kariere. Počaščen sem, da ste danes z mano,« je ob slovesu od tekmovalnih aren dejal olimpijski prvak v metu kladiva iz Pekinga 2008 in svetovni prvak iz Berlina 2009. V svoji dolgoletni karieri je osvojil še srebrni odličji na OI v Londonu 2012 in svetovnem prvenstvu v Osaki 2007.

63. OBLETNICA
Društva Slovenska vas

Nedelja, 15. novembra 2015

Mons. J. Hladnik 3970 - R. de Escalada

9.00: Sv. maša za žive in rajne člane
v cerkvi Marije Kraljice

10.15: Dviganje zastav

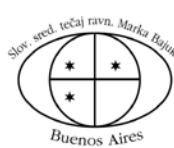
11.00: KULTURNI PROGRAM

Čehova komedija:

13.00: Kosilo

Vsi lepo vabljeni!

Sklepna prireditev
ob 55. obletnici tečaja
ravnatelja Marka Bajuka

Slovenska hiša, 14. novembra 2015

ob 16.30: razdelitev spričeval

ob 17.00: sv. maša

ob 18.00: prireditev v dvorani

Bivši profesorji in dijaki, starši in prijatelji tečaja prisrčno vabljeni!

Rep. de Eslovenia 1851
CASTELAR

Društvo Slovenska Pristava vabi na igro

INŠPEKTOR NA OBISKU

Režija: DOMINIK OBLAK J.B. Priestley

> V nedeljo, 8. novembra,
ob 48. obletnici Društva

11.15	DVIGANJE ZASTAV
11.30	SV. MAŠA
13.00	KOSILO
16.30	KULTURNI PROGRAM

Prijave za kosilo:
družina Kenda
4627-4935

Na predvečer v soboto, 7. novembra
ob 20. uri

PRIČAKUJEMO VAS!

OLYMPIUS

Poslovilni ples
RAST-i XLIV

organizira RAST XLV
sodelujeta KM 43 in DJ

14. novembra 2015

NAŠ DOM
Hipólito Yrigoyen 2756 / San Justo

pričneje igrati
točno ob
23.30

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.Utrjeni z milostjo vere, sporočamo vsem prijateljem in znancem,
da je v soboto, 17. oktobra 2015, v 93. letu življenja, mirno zaspala v
Gospodu naša draga

gdč. Angelca Klanšek

ustanoviteljica, dolgoletna voditeljica in učiteljica Balantičeve šole

Iskreno se zahvalimo msgr. dr. Juretu Rodetu za duhovno oskrbo
in podelitev poslednjih zakramentov, za darovanje sv. maše v cerkvi
Marije Pomagaj in pogrebno mašo v sanhuški stolnici.Najlepša hvala č. g. Franciju Cukjatiju za somaševanje v cerkvi
Marije Pomagaj. Zahvalimo se MPZ San Justo, otroškemu šolskemu
zboru ter mladini za lepo tolažilno petje.Prisrčna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki ste izrekli tople
poslovilne besede, kakor tudi vsakomur, ki je gdč. Angelco z ljubeznijo
spremljal v življenju, jo obiskal v času bolezni, jo kropil in zanjo daruje
molitve.V nedeljo, 1. novembra, ob 18. uri, na dan vseh svetih in molitev
za rajne, bodo njeni posmrtni ostanki položeni v pepelnico v cerkvi
Marije Pomagaj.

Ohranimo jo v hvaležnem spominu!

Žalujoci:

nečakinji: Nada Šimončič z družino in Marjana Jaklič z družino;
sestrični: Pepca Železnik in Anica Šircelj;
Zofi Novšak in vse ostalo sorodstvo;
Irena in Lojze Poglajen z družino

Argentina, Slovenija, Kanada